

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga sommarjobb för ungdomar och privathushållens möjlighet att anställa ungdomar

Till riksdagen talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 232/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /sannf:

Hur avser regeringen att stärka och trygga sommarjobben för ungdomar under coronakrisen och på vilket sätt kan privathushållen anställa sommarjobbare på ett smidigt sätt med minimal byråkrati?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Arbetslösheten för unga har utvecklats positivt ända till statistiken för februari 2020. Trots den sjunkande ungdomsarbetslösheten har trenden varit svagt negativ, det vill säga minskningen av arbetslösheten har bromsats upp. Utan coronakrisen har arbets- och näringsministeriet prognostiserat att minskningen av ungdomsarbetslösheten skulle upphöra under 2020. Jämfört med den tidigare bedömningen kommer arbetslösheten och permitteringarna bland ungdomar att öka betydligt under våren som en följd av coronakrisen.

Det är fortfarande oklart hur stor påverkan coronakrisen har på arbetsmarknadens efterfrågan på sommarjobbare. Det är dock sannolikt att behovet av sommarjobbare är klart mindre än på en normalt fungerande arbetsmarknad. Ur ungdomarnas perspektiv kan detta leda till svårigheter med utkomsten och ett ökat behov av stöd för den psykiska hälsan. Utkomstsvårigheterna torde också visa sig som ökat utnyttjande av studielån.

I början av sommaren när terminen är slut finns det gott om nyexaminerade. Det kan hända att det på grund av svängningar i efterfrågan utöver sommarjobbare inte heller rekryteras nyutexaminerade på arbetsmarknaden. Detta kan få långtgående följder för de ungas etablering på arbetsmarknaden för en hel ålderskull. Om utexaminerade inte kommer ut på arbetsmarknaden vet vi av erfarenhet att det snabbt blir svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Utöver detta kommer nästa kull utexaminerade snart att konkurrera om samma arbetsplatser så att de ungdomar som varit utan jobb hamnar i en ofördelaktig ställning.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 232/2020 rd

Frågan om stöd till ungdomarna är mycket viktig under coronakrisen. Coronakrisen kommer att på ett märkbart sätt försämra arbetsmarknaden för ungdomars sommarjobb. Av denna anledning är det viktigt att skapa en ständigt uppdaterad bild av situationen på arbetsmarknaden och identifiera branscher där efterfrågan nu ökar. Det kan till exempel bedömas att det för närvarande finns god efterfrågan på arbetskraft i primärproduktionen på landsbygden. För ungdomarnas möjlighet att hitta sommarjobb är det viktigt att säkerställa att de branscher där det finns efterfrågan hittar arbetskraft. Arbetskraftsbehovet på landsbygden betonas för närvarande och stöd till primärproduktionen är viktigt också ur försörjningsberedskapsperspektiv.

I samarbete med olika aktörer har vi startat en kampanj för att främja matchningen av efterfrågan och utbud på arbetskraft speciellt med tanke på behoven på landsbygden. Kampanjen riktar sig särskilt till såväl ungdomar som invandrare boende i Finland. Utöver TE-förvaltningens nätverk utnyttjar vi partners nätverk, till exempel så deltar Navigator-verksamheten i den ovan nämnda kampanjen. För att lyckas är det viktigt att vi nu når de unga snabbt och effektivt i de kanaler de använder.

TE-tjänsterna betjänar de unga även under krisen. Regeringen har i sin tilläggsbudget föreslagit att arbets- och näringsbyråernas serviceförmåga förstärks med 20 miljoner euro. Utöver arbets- och näringsbyråerna stöder också Navigator, lättillgängliga servicepunkter för ungdomar, de unga och reagerar på krisen genom att utveckla nya servicekanaler. I planen för de offentliga finanserna 2021–2022 föreslogs 5 miljoner euro till Navigatorverksamheten som stöd för ungas psykiska hälsa. Krisen kommer att öka behovet av lättillgänglig hjälp.

Som stöd för de unga att få sysselsättning är det viktigt att berätta och kommunicera om olika möjligheter och former av sysselsättning. Till exempel så är det också möjligt att själv skapa sommarjobb genom att till exempel sälja sitt kunnande genom olika slags arbetsförmedlingsapplikationer. Även små arbetsuppgifter ger inkomster och utökar kompetensprofilen. Vi berättar också om företagande och olika former av företagande för ungdomar. Lättföretagande lämpar sig utmärkt för att sälja sin egen kompetens. Det finns flera olika tjänster på marknaden som sköter de skyldigheter som följer av småskalig affärsverksamhet. På det sättet är det möjligt för unga att också själva skapa sommarjobb genom företagande. Även privathushåll kan anställa ungdomar genom lättföretagande. Det är dock viktigt att unga och även privathushållen har kunskap om de olika möjligheterna på arbetsmarknaden speciellt nu när arbetsmarknadens dynamik fungerar bristfälligt.

Helsingfors den 16 april 2020

Arbetsminister Tuula Haatainen